

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

**Seksjon for studieutredning og
kvalitetsutvikling**

Saksbehandler: Lena Therese Tolfsen

Besøksadresse: B R A veien 4, 1757 HALDEN

Telefon: +4769608387

E-post: lena.t.tolfsen@hiof.no

Deres referanse: 20/1146-1

Vår referanse: 20/02426-4

Dato: 25.09.2020

Høringsuttalelse om forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern og forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid

Høgskolen i Østfold takker for muligheten til å gi innspill til de to forslagene. Høringen har vært til faglig behandling ved Avdeling for helse og velferd, som i dag blant annet tilbyr bachelorstudium innenfor barnevern, sosialt arbeid og vernepleie. Forslag om opptakskrav er også administrativt behandlet ved Seksjon for internasjonalisering og opptak.

Vi gir kommentarer til alle punkter i henhold til utsendt mal, for begge utdanninger.

Kommentarer til masterutdanning i barnevern

1. De fire kompetanseområdene er relevante og fanger opp utrednings-, saksbehandlings- og oppfølgingsarbeid innen barnevernet. Det stilles imidlertid spørsmål om læringsutbyttebeskrivelsene tilfredsstiller NKRs retningslinjer til videre doktorgradsutdanning.
2. Medvirkningsaspektet synliggjøres gjennom læringsutbyttebeskrivelser innenfor kompetanseområdene.
3. Graden av detaljering i forhold til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi gir mulighet for lokal tilpasning. Det kommer ikke frem av retningslinjene at institusjonene skal styres mot den ene eller den andre av de to masterne. Valg av hvilken master som igangsettes må imidlertid vurderes i forhold til rekrutteringsmuligheter, både når det gjelder fagmiljø og fremtidige studenter.
4. Retningslinjene henvender seg til studenter som har BA barnevern som grunnkompetanse og synliggjør en videreutvikling av kompetanseområdene innenfor bachelorutdanningen. Sluttkompetansen skal ende opp med tittelen Barnevernspedagog. Vi ønsker en presisering av tittel etter endt bachelorutdanning og etter endt masterutdanning. Valgfrihet i forhold til praksisstudier vil kunne påvirke sluttkompetansen.

Postadresse

Høgskolen i Østfold
Seksjon for studieutredning og
kvalitetsutvikling

Kontaktinformasjon

Epost: postmottak@hiof.no
Internett: <http://www.hiof.no>

Sentraltbord: +47 69 60 80 00
Org.nummer: 971 567 376

5. Siden det er to grupper som er satt til å utrede og foreslå hver sine retningslinjer for de to masterne, er det naturlig å sammenligne dem. Det er viktig å påse at kompetanseområdene og nivået på læringsutbyttebeskrivelser tilfredsstiller NKRs kriterier for kvalifisering til phd.-utdanning. Det er for liten vekt på etikk og forskning i retningslinjene.
6. Ingen forslag til innhold som bør tas ut eller nedtones.
7. Konsekvensene av å innføre en deleksamen i juss bør utredes nærmere. Det kan også være andre kompetanseområder som bør være gjenstand for nasjonale deksamener som vurderings-, relasjons- og kommunikasjonskompetanse.
8. Formuleringen i § 17 om praksisstudier anses å være hensiktsmessig i forhold til utdanningsinstitusjonens autonomi. Valgfriheten gir utdanningsinstitusjonene større handlingsrom til lokale tilpasninger.
9. I tillegg til å besvare de øvrige høringsspørsmålene har høghskolen i Østfold valgt å gi et samlet innspill til begge masterutdanningene. Det foreslås to masterløp med beslektede titler: ***Masterutdanning i barnevern*** og ***Masterutdanning i barnevernsarbeid***. Et overordnet inntrykk av masterløpene, slik de beskrives i sine utkast til forskrifter, er at de fremstår som overlappende både når det gjelder faglig innhold og formål. Hva som legges i begrepene *barnevern*, *barnevernsarbeid*, *barnevernfaglig kompetanse* og *barnevernfaglig arbeid*, og forskjellene mellom disse er ikke tydeliggjort godt nok i forskriftene.

En hovedforskjell er at forskriftene gir inntrykk av at *masterstudiet i barnevernsarbeid* er tenkt som en mer teoretisk og samfunnsorientert master med et bredere rekrutteringsgrunnlag og fokus på velferdsarbeid, samt barn og unges hverdagsliv. Mens *master i barnevern* retter seg spesifikt mot grunnutdanningen i barnevern, barnevernets samfunnsmandat og har et større fokus på yrkesutøvelsen.

Det synes derfor å være behov for at begge masterstudienes faglige innhold, fokus, målsettinger og ulikheter spisses og skrives tydeligere frem, samt at titlene også bør revurderes i tråd med studieløpenes innhold slik dette er tenkt. Spesielt med tanke på at eksisterende masterstudier i barnevern så langt har fremstått som relativt åpne masterløp, at de til dels har vært sprikende i faglig innhold og ikke vært spesifikt rettet mot barnevernets arbeidsfelt, selv om barnevernspedagoger og sosionomer har utgjort en stor andel av søkergruppa.

Forskriftene og høringsutkastene problematiserer ikke hvordan begrepene *barnevernsarbeid* og *barnevernfaglig kompetanse* relaterer seg til hverandre innenfor de to utdanningsløpene. Det er også grunn for å spørre hvorfor de ikke fremstår som relevante

begreper innenfor begge masterløpene – tatt i betraktning at begge utdanninger skal kvalifisere for *barnevernfaglig arbeid*.

På generelt grunnlag er det ønskelig at opptakskrav ikke er angitt på detaljnivå i rammeplanen, men at det viser til utdanningskrav for relevante fagområder uten nærmere spesifisering. Dersom opptakskrav blir regulert i forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid, bør opptakskrav også reguleres i forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern.

Kommentarer til masterutdanning i barnevernsarbeid.

1. Det angis tre kompetanseområder med læringsutbyttebeskrivelser knyttet til hver av dem. Kompetanseområdene er relevante og fanger opp utrednings- og saksbehandlingsarbeid innen barnevernet. Læringsutbyttebeskrivelse knyttet til oppfølgingsarbeid etter barnevernsvedtak er lite synlig i retningslinjene.
2. Medvirkningsaspektet synliggjøres gjennom læringsutbyttebeskrivelser innenfor kompetanseområdene.
3. Graden av detaljering i forhold til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi gir mulighet for lokal tilpasning. Det kommer ikke frem av retningslinjene at institusjonene skal styres mot den ene eller den andre av de to masterne. Valg av hvilken master som igangsettes må imidlertid vurderes i forhold til rekrutteringsmuligheter, både når det gjelder fagmiljø og fremtidige studenter.
4. Retningslinjene er såpass generelle at sluttkompetansen for master i barnevernsarbeid vil kunne ivaretas uavhengig av hvilken utdanningsinstitusjon som avgir utdanningen.
5. Kompetanseområdene som beskrives i MA barnevern om «rettsanvendelse og rettsikkerhet» og «utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon» kunne med fordel også ha vært med i MA i barnevernsarbeid.
6. Ingen forslag til innhold som bør tas ut eller nedtones.
7. På generelt grunnlag er det ønskelig at opptakskrav ikke er angitt på detaljnivå i rammeplanen, men at det viser til utdanningskrav for relevante fagområder uten nærmere spesifisering. Dersom opptakskrav blir regulert i forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevernsarbeid, bør opptakskrav også reguleres i forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern.

De skisserte opptakskravene ser ut til å prioritere de tradisjonelle sosialfagutdanningene (BSV), med mulighet for opptak for andre søkere med annen bakgrunn. For de sistnevnte er det foreslått krav om ett års erfaring fra arbeid med utsatte barn, unge og familier.

Erfaringskrav er en klar forutsetning som bør omtales i forskriften for andre grupper enn de tradisjonelle sosialfagutdanningene. Vi tolker forskriften slik at dette uansett vil være en disiplinbasert mastergrad etter mastergradsforskriftens § 3, selv om det stilles krav om erfaring som supplement til utdanningskravet for noen søkergrupper. Et krav om *ett års relevant erfaring etter utdanning* har ingen hjemmel i mastergradsforskriften, § 5 (erfaringsbasert), hvor det minimum vil være krav om to års relevant erfaring.

8. Konsekvensene av å innføre en deleksamen i juss bør utredes nærmere. Det kan også være andre kompetanseområder som bør være gjenstand for nasjonale eksamener som vurderings-, relasjons- og kommunikasjonskompetanse.
9. Formuleringen i § 15 om praksisstudier anses å være hensiktsmessig i forhold til utdanningsinstitusjonens autonomi. Valgfriheten gir utdanningsinstitusjonene større handlingsrom til lokale tilpasninger.
10. I tillegg til å besvare de øvrige høringsspørsmålene har høgskolen i Østfold valgt å gi et samlet innspill til begge masterutdanningene. Det er foreslått to masterløp med beslektede titler: ***Masterutdanning i barnevern*** og ***Masterutdanning i barnevernsarbeid***. Et overordnet inntrykk av masterløpene, slik de beskrives i sine utkast til forskrifter, er at de fremstår som overlappende både når det gjelder faglig innhold og formål. Dette gjelder til dels også utdanningens forhold til teori og praksis. Hva som legges i begrepene *barnevern*, *barnevernsarbeid*, *barnevernfaglig kompetanse* og *barnevernfaglig arbeid*, og forskjellene mellom disse er ikke tydeliggjort godt nok i forskriftene.

En hovedforskjell er at forskriftene gir inntrykk av at *masterstudiet i barnevernsarbeid* er tenkt som en mer teoretisk og samfunnsorientert master med et bredere rekrutteringsgrunnlag og fokus på velferdsarbeid, samt barn og unges hverdagsliv. Mens *master i barnevern* retter seg spesifikt mot grunnutdanningen i barnevern, barnevernets samfunnsmandat og har et større fokus på yrkesutøvelsen.

Det synes derfor å være behov for at begge masterstudienes faglige innhold, fokus, målsettinger og ulikheter spisses og skrives tydeligere frem, samt at titlene også bør revurderes i tråd med studieløpenes innhold slik dette er tenkt. Spesielt med tanke på at eksisterende masterstudier i barnevern så langt har fremstått som relativt åpne masterløp, at de til dels har vært sprikende i faglig innhold og ikke vært spesifikt rettet mot barnevernets arbeidsfelt, selv om barnevernspedagoger og sosionomer har utgjort en stor andel av søkergruppa.

Forskriftene og høringsutkastene problematiserer ikke hvordan begrepene *barnevernsarbeid* og *barnevernfaglig kompetanse* relaterer seg til hverandre innenfor de to utdanningsløpene. Det er også grunn for å spørre hvorfor de ikke fremstår som relevante begreper innenfor begge masterløpene – tatt i betraktning at begge utdanninger skal kvalifisere for *barnevernfaglig arbeid*.

Vi ønsker lykke til med ferdigstilling av forskriftene.

Med hilsen

Lars-Petter Jelsness-Jørgensen
rektor

Lena Therese Tølfen
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.